

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: R. T.

zastoupený advokátem JUDr. Zdeňkem Horáčkem, Ph.D.,
se sídlem Kaizlovy sady 434/13, 186 00 Praha 8

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
se sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2023, č. j. MZP/2023/212/962

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu České Budějovice (dále jen „inspekce“ nebo „ČIŽP“) ze dne 16. 4. 2021, č. j. ČIŽP/42/2021/1340 (dále také „rozhodnutí inspekce“ nebo „rozhodnutí ČIŽP“), jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 88 odst.

1 písm. i) a e) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) a byla mu uložena pokuta ve výši 150 000 Kč.

II. Dosavadní průběh řízení a napadené rozhodnutí

2. Žalobce od roku 1994 žije v oblasti Zátavského mlýna na řece Otavě, kde provozuje malou vodní elektrárnu (dále jen „MVE“). Slepým ramenem řeky Otavy je odtokový kanál od MVE umístěný na p. č. XA v k. ú. X. V dubnu 2020 žalobce zasáhl do vodního toku řeky Otavy tím, že v oblasti pod Zátavským jezem vytěžil sediment z říčního dna, který následně použil k úpravě 150 m břehu slepého ramena a k zahrnutí části tůně na pozemku p. č. XB v k. ú. X.
3. Dne 29. 4. 2020 provedl Městský úřad Písek (dále jen „městský úřad“) jako věcně a místně příslušný vodoprávní úřad místní šetření na pravém břehu Otavy u Zátavského jezu, a to za přítomnosti žalobce. Městský úřad svolal místní šetření na základě několika občanských podnětů, které upozorňovaly na zásah provedený v korytě řeky. Městský úřad po provedení šetření vypracoval dne 20. 5. 2020 písemnost č. j. MUPI/2020/19273, kterou požádal ČIŽP o prošetření zásahu žalobce do významných krajinných prvků vodního toku a údolní nivy.
4. ČIŽP provedla dne 4. 6. 2020 místní šetření. Při tom zjistila, že pravý břeh byl převrstven čerstvým materiálem na úseku dlouhém přibližně 150 m. Na horní terase břehu byl materiál rozhrnut do stávající vegetace. Navýšení terénu bylo patrné mj. u dřevin, jejichž kořenové náběhy byly zahrnuté. Břehy byly svažovány v poměru 1 : 1, místy i méně. Pro orientační posouzení mocnosti navrstveného materiálu provedla ČIŽP půdní sondování. Ze zjištěných hodnot dovodila, že na horní terase svahu byla mocnost materiálu v řádu jednotek centimetrů, směrem ke hraně svahu se mocnost navážky zvyšovala a dosahovala desítek centimetrů, stejně jako ve svahu. Tůň na pozemku p. č. XB v k. ú. X byla v době šetření z části zasypaná materiálem odpovídajícím říčnímu substrátu. ČIŽP v materiálu našla schránku uhynulého velevruba malířského s rozkládajícím se tělem. Inspekce porovnála své poznatky s ortofotomapou a zjistila, že došlo ke zmenšení tůně asi o 250 m². ČIŽP odhadla mocnost uloženého materiálu při porovnání se zbývajících částí tůně na 1,4 m. V západní části upraveného břehu inspekce našla v navrstveném materiálu schránky mlžů s rozkládajícími se těly. Jednalo se o čtyři velevruba malířské a dvě škeble říční.
5. ČIŽP zahájila dne 22. 6. 2020 kontrolu na místě. Kontrolní úkony inspekce provedla ve dnech 22. 6. 2020 a 31. 7. 2020. Při kontrolním šetření dne 22. 6. 2020 projednala zjištěné zásahy se žalobcem. Ten uvedl, že odtěžil pouze sediment v množství 50 m³. Těžbu tohoto množství oznámil dne 11. 11. 2019 městskému úřadu. Sediment měl žalobce odtěžit pouze z koryta řeky Otavy pod jezem. V korytě slepého ramene sediment netěžil. V těchto místech pouze upravil dříve vymleté břehy v úseku prvních cca 50 metrů směrem od MVE materiálem vytěženým z koryta řeky. Účel údržby dle žalobce spočíval v nápravě vymletí břehu způsobeného při výstavbě jezu, kdy řeka byla odkloněna do slepého ramena. Žalobce konstatoval, že na dalších cca 100 metrech směrem k ústí slepého ramene řeky Otavy pouze upravil povrch břehů tak, že odstranil náletovou vegetaci s cílem umožnit údržbu břehu zatravněním a sekáním. Žalobce poukázal na to, že sklon břehu a šířku koryta neupravoval. Tvrdil, že neukládal vytěžený sediment do tůně, ale rozhrnul materiál, který se již v tůni nacházel.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

6. ČIŽP dne 5. 10. 2020 sepsala protokol o kontrole č. j. ČIŽP/42/2020/4910. Inspekce zjistila, že odtěžení sedimentů z vodního toku a úprava břehů byly zásahy, které mohly vést k poškození významného krajinného prvku a ke snížení jeho ekologicko-stabilizační funkce. Tyto zásahy měl žalobce provést bez potřebného závazného stanoviska orgánu ochrany přírody. Uvedené zásahy byly vzhledem k nalezení uhynulých jedinců velevrubu malířského v odtěženém sedimentu uloženém na břehu slepého ramene a v tůni na pozemku p. č. XB v k. ú. X rovněž škodlivým zásahem do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha.
7. Žalobce vznesl proti protokolu o kontrole námitky dne 20. 10. 2020. Správní orgán oznámil dne 19. 11. 2020 pod č. j. ČIŽP/42/2020/5480 zahájení společného řízení o přestupcích žalobce podle § 88 odst. 1 písm. i) a písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalobcovy námitky vyřídil v přestupkovém řízení.
8. Dne 16. 12. 2020 proběhlo ústní jednání za účasti žalobce a jeho zástupce. Žalobce na něm zopakoval své námitky proti kontrolním zjištěním. ČIŽP vydala dne 11. 2. 2021 písemnost č. j. ČIŽP/42/2021/539, kterou žalobce seznámila s podklady pro rozhodnutí a stanovila mu lhůtu 15 dní pro vyjádření se. Žalobce tohoto práva využil.
9. ČIŽP vydala dne 16. 4. 2021 prvostupňové rozhodnutí. Výrokem I. rozhodnutí ČIŽP uznala žalobce vinným z přestupků podle § 88 odst. 1 písm. i) a e) zákona o ochraně přírody a krajiny a uložila mu pokutu ve výši 150 000 Kč. Výrokem II. pak ČIŽP uložila žalobci povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „přestupkový zákon“ či „PřesZ“).
10. Žalovaný v důsledku podaného odvolání vydal rozhodnutí ze dne 30. 6. 2021, č. j. MZP/2021/510/861. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce správní žalobu, kterou Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 29. 9. 2022, č. j. 14 A 185/2021-43 zamítl (dále jen „rozsudek č. j. 14 A 185/2021-43“). Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud shledal důvodnou, a proto rozsudkem ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 As 237/2022-36 (dále též „zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu“) zrušil rozsudek č. j. 14 A 185/2021-43, jakož i rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2021, č. j. MZP/2021/ 510/861 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud žalovaného zavázal, aby dostatečným způsobem vysvětlil, proč se při stanovení výše pokuty neodchýlil od své dosavadní praxe, resp. žalovaný byl povinen v dalším řízení zohlednit dosavadní praxi při ukládání výše pokut ve skutečně srovnatelných případech a jejich srovnatelnost podrobně popsat. Zbylé námitky kasační soud shledal nedůvodnými.
11. Žalovaný si následně v intencích zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu pro své rozhodnutí vyžádal od inspekce všechna rozhodnutí za posledních osm let, kterými byly řešeny přestupky stejného nebo podobného rozsahu jako přestupky žalobce. Žalovaný všech osm poskytnutých rozhodnutí porovnal s jednáním žalobce a dospěl k závěru, že jsou svým rozsahem a zároveň výší uložené pokuty srovnatelné.

III. Žaloba

12. Žalobce předeslal, že žalobou brojí proti napadenému rozhodnutí i rozhodnutí ČIŽP. Setrval na žalobních námitkách vznesený již v řízení pod sp. zn. 14 A 185/2021 a zdůraznil, že se se závěry Nejvyššího správního soudu ve zrušujícím rozsudku stran tvrzeného přestupku a jeho spáchání neztotožnil. Též zdůraznil, že odůvodnění napadeného rozhodnutí a

rozhodnutí inspekce jsou postaveny na konstatování stavu věcí zjištěných ČIŽP v období duben až červenec 2020, ale především pak na úvahách o budoucím možném vývoji, který je předjímán jako negativní a škodlivý. Současný stav však nepotvrzuje odstranění břehových společenstev a následné zvýšení pravděpodobnosti prvotního osídlení narušených stanovišť ruderalními nebo invazními druhy, dále nedošlo k nežádoucí erozi břehů a jejich sklon odpovídá sklonu břehů v místech, kde zásah nebyl prováděn. V žalobě vznesl šest žalobních bodů.

13. V prvním žalobním bodě namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Žalobci není zřejmé, z čeho žalovaný dovodil, že žalobcova činnost poškodila vodní tok a údolní nivu. Žalovaný se s odvolacími námitkami žalobce vypořádal jen stručně na straně 13 napadeného rozhodnutí. Vada nedostatku odůvodnění stíhá i rozhodnutí inspekce.
14. Ve druhém žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaný uložil žalobci pokutu za jednání, které nebylo přestupkem dle § 5 PřesZ. Žalobce nenaplnil skutkovou podstatu přestupku dle § 88 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody a krajiny, protože pro činnosti žalobcem provedené v dubnu 2020 nebylo zapotřebí závazné stanovisko orgánu ochrany přírody, a to nejen fakticky, ale také s ohledem na vodoprávní souhlas. Žalovaný porušil zásadu materiální pravdy dle § 3 správního řádu, protože neprokázal, že činnost žalobce skutečně vedla či mohla vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Územní plán obce X na straně 14 u předmětných pozemků připouští jejich využití pro údržbu spojenou s provozem MVE, zejména pro údržbu vodního koryta a břehových porostů (strana 23 Územního plánu obce X). Z fotodokumentace pořízené před dubnem 2020 ve srovnání s fotkami pořízenými krátce před podáním v pořadí první a druhé žaloby vyplývá (srpen 2021 a 10. 7. 2023), že činnost žalobce z dubna 2020 nevedla k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo k ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce; jednalo se o běžnou údržbu. Údržba vodního koryta a břehových porostů vedla k zajištění vhodných podmínek pro nakládání s vodami ve smyslu § 47 vodního zákona. Žalovaný přesto nekriticky přejal neprokázané závěry ČIŽP ohledně zahrnutí kořenových náběhů rostoucích dřevin a nevratné změny struktury říčního dna. Žalobce nepotřeboval pro běžnou údržbu závazné stanovisko. Podmínka č. 4 vodoprávního souhlasu navíc pouze uváděla, že *„před zahájením prací musí být akce kladně projednána s příslušným orgánem ochrany přírody – MěÚ Písek, odbor životního prostředí“*, resp. orgán ochrany přírody po žalobci závazné stanovisko nevyžadoval. Jde přitom o odbor, který vykonává působnost příslušného vodoprávního úřadu. Žalobce jednal v dobré víře ve vodoprávní souhlas dle § 2 odst. 3 správního řádu.
15. Žalobci rovněž není zřejmé, kdo hodnotí, resp. může hodnotit, zda byla činnost žalobce škodlivým zásahem, resp. zda činnost žalobce mohla ohrozit významný krajinný prvek. Žalobce předmětné slepé rameno řeky Otavy jako odpadní kanál MVE udržuje, aby předešel nežádoucím stavům na kanále, jako je třeba vymílání břehů, zarůstání slepého ramene, jeho neprůchodnost, stejně tak se žalobce snaží o to, aby pro něj byla údržba kanálu, a tudíž i provoz celé MVE, pokud možno co nejméně problémová. Toto však ČIŽP ve svých postupech vůbec nezohlednila. Žalobce dále zdůraznil, že vzhledem k časovému odstupu více než tři let od provedení zásahu již lze zcela exaktně posoudit jeho skutečný dopad a vliv na životní prostředí v dané lokalitě. Z předložené fotodokumentace pořízené dne 10. 7. 2023 je zřetelný aktuální stav, a především vyvrácení předpokladů budoucího škodlivého

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

vývoje, který ČIŽP připisovala jako důsledek zásahu provedeného žalobcem. Poškození, resp. údajný škodlivý zásah do významného krajinného prvku, stejně jako rozsah činnosti ze strany žalobce, tak nebyly prokázány. Správní orgány se omezily pouze na obecná konstatování a fráze bez jakékoliv konkretizace a rezignovaly na svou povinnost zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti.

16. Ve třetím žalobním bodě žalobce namítl, že se žalovaný nezabýval tím, zda žalobce naplnil podmínky pro zánik odpovědnosti za přestupek dle § 23 odst. 1 a § 21 odst. 1 PřesZ, neboť činnosti provedené v dubnu 2020 předem oznámil a získal vodoprávní souhlas.
17. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaný v rozporu se zásadou materiální pravdy dle § 3 správního řádu neprokázal své tvrzení, že to byl právě žalobce, kdo zasáhl do biotopu velevruba malířského. Žalobce měl za to, že ČIŽP nemohla dne 4. 6. 2020, tj. více než měsíc po vytěžení sedimentů, nalézt rozkládající se těla pěti velevrubů malířských. Velevrubové by za tento čas byli již rozloženi, nebo požiti jinými živočichy. To potvrzuje žalobcovu domněnku, že třetí osoba nastražila schránky mlžů do sedimentu. Žalobce proto nenaplnil ani skutkovou podstatu přestupku dle § 88 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny.
18. V pátém žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaný neprokázal společenskou škodlivost jednání žalobce. Žalobci není jasné, z čeho žalovaný dovozuje, že „z textu je zřejmé, že zásahy žalobce byly činností poškozující oba významné krajinné prvky“. Rozsah 280 m³ navezeného sedimentu je sporný, protože jej žalovaný nedovodil přesvědčivým způsobem. Naproti tomu v jiné části lokality provedla ČIŽP detailní sondování hloubky pomocí měřících pomůcek. Žalovaný hodnotil následky činnosti žalobce podle míry jejich pravděpodobnosti a v rozporu se zásadou *in dubio pro reo* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 5 As 81/2018-18, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, bod 19).
19. V šestém žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaný při ukládání pokuty nehodnotil spolupráci žalobce s ČIŽP jako polehčující okolnost a nezohlednil opatření vodoprávního souhlasu. Žalobci bylo chybně kladeno k tíži, že vystupoval jako podnikatel a měl o svých povinnostech vědět na základě souhrnného závazného stanoviska městského úřadu ze dne 26. 8. 2015, č. j. MUPI/ 2015/28699. Výše pokuty se navíc nepřiměřeně vymyká dosavadní praxi žalovaného a ČIŽP, neboť z informací poskytnutých ČIŽP na žádost žalobce ze dne 26. 4. 2021 plyne, že pokuty v letech 2015-2020 za přestupky dle § 88 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny činily zhruba 20 000 Kč a za přestupky dle § 88 odst. 1 písm. i) citovaného zákona zhruba 30 000 Kč. Pokuta uložená žalobci je jedna z nejvyšších, které kdy byly ze strany ČIŽP v obdobné věci uloženy. Případná pokuta by se tak měla pohybovat řádově maximálně v nižších desítkách tisíc Kč, případně ve formě napomenutí, jak žalobce navrhl v odvolání. Žalovaný nenapravil vady, které mu byly ze strany Nejvyššího správního soudu ve zrušujícím rozsudku vytčeny, neboť pouze vybral pro uloženou výši pokuty vyhovující a odůvodňující vzorek.
20. Žalobce závěrem navrhl, aby správní soud v případě zamítnutí žaloby upustil od uložené pokuty.

IV. Vyjádření žalovaného

21. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zrekapituloval dosavadní průběh řízení a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

a doplnil, že z fotografií ze dne 4. 6. 2020 č. P1130848, P1130849 a P1130850 je vidět, že žalobce zahrnul kořenové náběhy na břehu rostoucích dřevin. Nepříznivý dopad tohoto zásahu se projeví až po delší době, proto není podstatné, že v době podání žaloby byly dřeviny ještě vitální.

22. K rozkladu mlžů žalovaný uvedl, že jejich lastury byly uvnitř substrátu, pročez jejich obsah nemusel být ani po delší době zcela rozložený. Inspekce navíc o termínu kontroly nikoho neinformovala a zahájila ji na místě dne 22. 6. 2021. Je proto nepravděpodobné, že by třetí osoba do sedimentu umístila velevruba s cílem poškodit žalobce.
23. K námitce zjevné nepřiměřenosti výše pokuty žalovaný uvedl, že si od inspekce vyžádal všechna rozhodnutí za posledních osm let, kterými byly řešeny přestupky stejného nebo podobného rozsahu jako přestupky žalobce. Inspekce poskytla odvolacímu orgánu na jeho žádost všechna rozhodnutí (celkem osm), která se týkala přestupků stejného nebo podobného rozsahu a stejné nebo podobné závažnosti. Nejednalo se tudíž o účelově vybraný vzorek rozhodnutí.

V. Další podání žalobce

24. V podání ze dne 8. 10. 2024 žalobce s odkazem dokumenty, které obdržel dne 3. 10. 2024 z České inspekce životního prostředí, uvedl, že v říjnu 2023 provedl správce vodního toku, podnik Povodí Vltavy, zarovnání dna koryta, tzn. obdobné práce jako žalobce, nicméně v podstatně větším rozsahu (na ploše zhruba 1 700 m²). V tomto případě však ze sdělení orgánu ochrany přírody – Městského úřadu Písek – ze dne 10. 10. 2023 č.j. MUPI/2023/67195/MM nevyplyvá, že došlo k zásahu do významného krajinného prvku. V tomto sdělení bylo uvedeno, že: „Vzhledem ke skutečnosti, že se v tomto případě jedná o běžnou údržbu vodního díla, kterou bude provádět odborně způsobilá firma (státní podnik Povodí Vltavy) a vzhledem k tomu, že rozsahem uvedených prací nedojde k ohrožení či oslabení ekologicko-stabilizačních funkcí významného krajinného prvku, nepodléhá předmětný záměr vydání závazného stanoviska k zásahu do VKP, podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.“ Podle žalobce tedy není zřejmé, proč v jeho případě, kdy byly provedeny práce v podstatně menším rozsahu, k porušení zákona o ochraně přírody a krajiny dle správních orgánů dochází a je za toto údajné porušení žalobci uložena pokuta ve výši 150 000 Kč.
25. Žalobce se dále obsáhle vyjádřil k podstatě věci a postupu správních orgánů. Uvedl, že správní orgán vůbec neposuzoval stav pozemků před provedeným zásahem a ignoroval fakt, že předmětné pozemky, ač součást územního systému ekologické stability, jsou určené nikoliv pouze k plnění ekologických funkcí, ale jsou územním plánem obce ve veřejném zájmu určené také k plnění funkcí spojených s provozem MVE. Žalobce se oprávněně domníval a domnívá, že jeho činnost spočívající v péči o předmětné pozemky, tj. v jejich údržbě zabezpečující řádný provoz MVE, není škodlivá, je v souladu s funkčním vymezením daným územním plánem obce a je spolu s celým územním plánem schválena orgány ochrany přírody. Z těchto důvodů žalobce plánované práce s orgánem ochrany přírody dále neprojednával nad rámec dříve vydaného souhlasu, neboť se domníval, že jím zamýšlené činnosti, tj. údržba vodního toku a s ní související práce na k tomu určených okolních pozemcích, jsou činnostmi přípustnými a schválenými orgány ochrany přírody.
26. K vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že z jeho tvrzení není vůbec zřetelné, zda bylo před provedeným zásahem koryto vodního toku přirozeně stabilní, heterogenní, či jaký byl profil jeho dna a nabídka stanovišť pro jednotlivé druhy. Doplnil, že žalovaný se vůbec nezabýval skutečností, jakého druhu byla břehová společenstva, když celou plochu břehu odtokového

kanálu pokrýval porost invazní rostliny netýkavky žláznaté, která byla na posuzované části 150 metrů tímto zásahem odstraněna.

27. Závěrem žalobce zdůraznil, že všechny své dosavadní činnosti, které prováděl a provedl, byly vedeny jeho snahou zvelebit svoje životní prostředí, vtisknout mu svou představu o jeho podobě a takto jej předat dál svým nástupcům. V žádném případě neměl v úmyslu jakkoliv a cokoliv poškodit, neboť je veden principem odpovědného a řádného hospodáře s úctou vůči svému okolí.

VI. Jednání před soudem

28. Při ústním jednání před soudem, které se konalo dne 17. 10. 2024, žalobce i jeho právní zástupce zopakovali žalobní argumentaci a odkázali též na podání žalobce ze dne 8. 10. 2024. Žalovaný též setrval na svém procesním stanovisku a zdůraznil, že po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zůstala předmětem posouzení jen otázka výše uložené pokuty ve světle dosavadní praxe žalovaného, resp. ČIŽP, přičemž žalovaný se s touto otázkou v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal.

VII. Posouzení věci soudem

29. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Dále přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.
30. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:
31. Podle § 2 odst. 4 správního řádu *správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.*
32. Podle § 68 odst. 3, věty první správního řádu *se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*
33. Podle § 21 odst. 1 PřesZ *právníká osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.*
34. Podle § 23 odst. 1 PřesZ *se na odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek použijí obdobně ustanovení § 20 a 21, s výjimkou § 20 odst. 1 a 2 a odst. 4 písm. a) a b).*
35. Podle § 37 písm. a), c) a g) PřesZ *se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; a u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti.*
36. Podle § 39 písm. d) PřesZ *se jako k polehčujícím okolnostem přihlédne zejména k tomu, že pachatel oznámil přestupek správnímu orgánu a při jeho objasňování účinně napomáhal.*
37. Podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny *jsou významné krajinné prvky chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umisťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. Podrobnosti ochrany významných krajinných prvků stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

38. Podle § 88 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že usmrcuje nebo chová ptáky s výjimkou těch, kteří mohou být loveni, nebo zvláště chráněné živočichy bez povolení, anebo jinak nedovoleně zasahuje do jejich přirozeného vývoje.
39. Podle § 88 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody a krajiny se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provádí škodlivý zásah do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody.
40. Podle § 17 odst. 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí (dále jen „zákon č. 17/1992 Sb.“), každý, kdo využívá území nebo přírodní zdroje, projektuje, provádí nebo odstraňuje stavby, je povinen takové činnosti provádět jen po zhodnocení jejich vlivů na životní prostředí a zatížení území, a to v rozsahu stanoveném tímto zákonem a zvláštními předpisy.
41. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
42. Soud předně uvádí, že podle Ústavního soudu z ústavních principů a zásad materiálního právního státu ovládajících fungování moci soudní vyplývá princip vázanosti soudu vlastním rozhodnutím, a to i tehdy, pokud není tato vázanost výslovně upravena v zákoně. Ústavní soud ve vztahu k občanskému soudnímu řízení konkrétně judikoval, že „[t]ato vázanost se, inter alia, projevuje též v tom, že tentýž odvolací soud je povinen respektovat právní názor, který v téže věci vyslovil dříve, přičemž jediným relevantním důvodem odchýlení se od něj, odhlédne-li se od kasačního zásahu Nejvyššího soudu doprovázeného závazným právním názorem, může představovat podstatná změna v obsahu skutkového základu, která by zapříčinila vlastní neaplikovatelnost takového dříve vysloveného právního názoru.“ (Nález sp. zn. II. ÚS 1688/10 ze dne 9. 10. 2012). Ústavní soud dodal, že pokud není splněn tento předpoklad, je nové rozhodnutí pro účastníky nepředvídatelné a překvapivé. Nosné důvody citovaného nálezu jsou přitom plně přenositelné také na soudní řízení správní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2016, č. j. 9 As 39/2016-128 nebo ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 As 193/2018-102, bod 39). Soud současně odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50, ve kterém rozšířený senát mimo jiné uvedl, že „Trvá-li kasační závaznost právního názoru krajského soudu v řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu, tím spíše musí trvat závaznost právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem. Jen těžko by totiž bylo možné spojovat s právními názory Nejvyššího správního soudu nižší intenzitu či délku trvání kasační závaznosti, než jakou mají právní názory krajských soudů. Nejvyšší správní soud vycházel v již citovaném rozsudku č. 3 As 9/2010-73 z toho, že závazný právní názor Nejvyššího správního soudu se uplatní i v řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu. Vytkl totiž krajskému soudu (kterým byl v daném případě Městský soud v Praze), že při přezkumu nového rozhodnutí se neřídil svým prvotním právním názorem korigovaným v zamítavém rozsudku Nejvyššího správního soudu: „městský soud tedy v dalším (druhém) řízení za nezměněných skutkových zjištění neměl již nově posuzovat právní otázky, které již přezkoumal ve svém prvotním zrušujícím rozsudku a které hodnotil Nejvyšší správní soud, a to navíc odlišným způsobem. Městský soud naopak měl v tomto dalším řízení předně posoudit, zda nové, nyní posuzované, napadené rozhodnutí je vydáno v souladu se závazným právním názorem vysloveným tímž soudem v prvotním zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.)

s přihlédnutím k vyslovenému názoru Nejvyššího správního soudu v zamítavém rozsudku. Tato pravidla je třeba uplatnit i tehdy, přistoupí-li Nejvyšší správní soud pouze ke zrušení rozhodnutí krajského soudu, a teprve následně dojde i ke zrušení rozhodnutí správního orgánu. Právní názor, který Nejvyšší správní soud vyslovil, je totiž v konkrétní věci závazný jak pro krajský soud (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), tak pro Nejvyšší správní soud samotný (výše citované usnesení rozšířeného senátu č. 9 Afs 59/2007-56), a k pozdějšímu zrušení rozhodnutí správního orgánu tudíž při dodržení těchto pravidel může dojít pouze v souladu s předchozím názorem Nejvyššího správního soudu. Na právní názory správních soudů je ve všech těchto případech třeba nahlížet jako na jediný komplex (srov. obdobně již citované usnesení rozšířeného senátu č. 8 Afs 15/2007-75, bod 75).“

43. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2021, č. j. MZP/2021/510/861 podal žalobu, která byla rozsudkem č. j. 14 A 185/2021-43 zamítnuta. Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud shledal důvodnou, resp. shledal důvodnou pouze jednu kasační námitku, a proto zrušujícím rozsudkem rozsudek č. j. 14 A 185/2021-43, jakož i rozhodnutí ze dne 30. 6. 2021, č. j. MZP/2021/510/861 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud žalovaného zavázal, aby dostatečným způsobem vysvětlil, proč se při stanovení výše pokuty neodchýlil od své dosavadní praxe, resp. žalovaný byl povinen v dalším řízení zohlednit dosavadní praxi při ukládání výše pokut ve skutečně srovnatelných případech a jejich srovnatelnost podrobně popsat. Zbylé námitky kasační soud shledal nedůvodné. Z právě uvedeného tak plyne vázanost Městského soudu v Praze závěry vyslovenými ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu. Soud tak proto v převážné většině pouze opakuje vypořádání námitek, které učinil již v rozsudku č. j. 14 A 185/2021-43, neboť sama žaloba je do značné míry pouhou kopií žaloby podané ve věci sp. zn. 14 A 185/2021. Pokud žalobce nesouhlasí s argumentací uvedenou ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu, nezbývá než dodat, že Městskému soudu v Praze jako krajskému soudu nepřisluší hodnotit závěr kasačního soudu vyjádřený ve zrušující rozsudku ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 As 237/2022-36.
44. V prvním žalobním bodě žalobce namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jakož i rozhodnutí inspekce, přičemž uvedl, že odvolací námitky žalovaný vypořádal pouze stručně. Žalobci není zřejmé, z čeho žalovaný dovodil, že žalobcova činnost poškodila vodní tok a údolní nivu a současně nevysvětlil, proč žalobci uložil pokutu ve výši 150 000 Kč.
45. K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí soud předně uvádí, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro chybějící důvody či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí věcně přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76). Na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů však nelze klást nepřiměřeně vysoké požadavky.
46. Žalovaný na stranách 8 až 11 napadeného rozhodnutí shrnul prokázané skutečnosti a relevantní právní úpravu, popsal fungování významných krajinných prvků (vodního toku a údolní nivy) a vysvětlil, jakým způsobem a s jakými následky žalobce zasáhl do jejich ekologicko-stabilizační funkce. Žalovaný dále konstatoval, že ČIŽP v navezeném sedimentu objevila pozůstatky velevrubů malířských, kteří jsou zvláště chráněným živočichem dle § 50 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, a zákon zapovídá škodlivé zásahy do jejich přirozeného vývoje, např. usmrcení.

47. Žalovaný při stanovení výše pokuty nejprve popsal konkrétní nepříznivé následky žalobcovy činnosti (převrstvení břehu v délce 150 m; zahrnutí tůně o rozloze cca 250 m²; unifikace profilu dna řeky, eroze břehů), které následně vyhodnotil jako závažné. Upozornil, že po žalobci lze s ohledem na předmět jeho podnikání požadovat vyšší míru odbornosti v oblasti vodního hospodářství. Žalovaný promítl nález velevruba malířského do výše pokuty pouze okrajově, protože žalobce o výskytu tohoto živočicha pravděpodobně nevěděl a nemusel jej při těžbě sedimentu upozorovat. Žalovaný si v intencích zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu vyžádal rozhodnutí ČIŽP za podobné přestupky obdobného rozsahu za posledních osm let. Jednotlivá rozhodnutí podrobně rozvedl na stranách 9 až 11 napadeného rozhodnutí a uzavřel, že uložená pokuta nijak nevybočuje z praxe ukládání pokut inspekcí a odpovídá závažnosti spáchaného přestupku.
48. Žalovaný na stranách 11 a 12 napadeného rozhodnutí vypořádal odvolací námitky a reagoval na vyjádření žalobce. Skutečnost, že žalovaný zopakoval závěry správního orgánu, nepůsobí nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Souhlasí-li žalovaný s argumentací správního orgánu, může ji převzít. V takovém případě žalovaný odpovídá za případná pochybení správního orgánu, jako by byla jeho vlastní. Žalovaný nemusel při vypořádání odvolacích námitek opět rozebírat svou dřívější vyřčenou úvahu; mohl na ni jednoduše odkázat. Takovéto zestručnění směřovalo k naplnění prospěšného cíle v podobě přehlednosti napadeného rozhodnutí a nezkrátilo právo žalobce na řádné odůvodnění rozhodnutí.
49. Žalobce se mylí, pokud tvrdí, že se správní orgány nezabývaly námitkami žalobce, že předmětné slepé rameno řeky Otavy jako odpadní kanál MVE udržuje, aby předešel nežádoucím stavům na kanále. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poměrně podrobně popsal, v čem spočívalo protiprávní jednání žalobce. Jakkoliv žalobce mohl být veden dobrý úmyslem, nelze odhlížet od toho, že porušil právní předpisy. Soud tak uzavírá, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, proč žalovaný potvrdil rozhodnutí inspekce a jak naložil s odvolacími námitkami. Žalovaný naplnil požadavky, které na odůvodnění rozhodnutí klade § 68 odst. 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí i rozhodnutí inspekce jsou přezkoumatelná.
50. Pod druhým žalobním bodem žalobce namítl, že mu žalovaný uložil pokutu za jednání, které nebylo přestupkem dle § 5 PřesZ. Uvedl, že nenaplnil skutkovou podstatu přestupku dle § 88 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody a krajiny, protože pro činnosti žalobcem provedené v dubnu 2020 nebylo zapotřebí závazné stanovisko orgánu ochrany přírody, a to nejen fakticky, ale také s ohledem na vodoprávní souhlas. Žalovaný rovněž porušil zásadu materiální pravdy dle § 3 správního řádu, protože neprokázal, že činnost žalobce skutečně vedla či mohla vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce dle § 4 odst. 2 citovaného zákona.
51. Účastníci soudního řízení správního se shodují, že žalobce svým jednáním v dubnu 2020 zasáhl do významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva. Předmět sporu spočívá v určení, zda žalobce svou činností spáchal přestupek podle § 88 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody a krajiny. Jedná se o posouzení objektivní stránky přestupku, neboli toho, zda žalobce provedl škodlivý zásah do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody. Žalobce byl a je přesvědčen, že šlo o běžnou údržbu nepodléhající závaznému stanovisku; pro případ, že by tomu tak nebylo, uvedl, že si opatřil vodoprávní souhlas vydaný městským úřadem, který je současně orgánem ochrany přírody. Žalobce zároveň namítl, že žalovaný neprokázal škodlivost zásahu.

52. Ustanovení § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny představuje zákonnou ochranu významných krajinných prvků před poškozováním a zničením. Závazné stanovisko orgánu ochrany přírody je zapotřebí k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významných krajinných prvků, nebo k ohrožení či oslabení jejich ekologicko-stabilizační funkce (kupř. přispívání ke stálosti stanovišť). Dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je takovým zásahem mj. úprava vodního toku.
53. Těžba sedimentu z řeky Otavy představuje úpravu koryta vodního toku, která oslabuje jeho ekologicko-stabilizační funkci, protože snižuje členitost dna. Na různorodém dně dochází ke střídání míst s větším a menším prouděním vody, čímž vznikají rozličná stanoviště (mělčiny a prohlubně, místa s větším prouděním a tišiny) pro osídlení živými organismy. Organismy v takovém prostředí lépe odolávají zvýšeným průtokům, protože mohou využít přirozené úkryty s nižší unášivou silou. Platí, že čím jsou stanoviště různorodější, tím bohatší bude spektrum vyskytujících se druhů, a tím spíše odolají rušivým jevům. Pestrost a hrubost dnového substrátu, jakož i profil dna, mají navíc vliv na samočisticí schopnost vodního toku. Těžba odstraňuje ze dna sediment tvořící nerovnosti, čímž posiluje stejnorodost prostředí, která má nepříznivý vliv na ekologicko-stabilizační funkci vodního toku.
54. Totožný závěr platí v případě zásahu do břehů odtokového kanálu v délce 150 metrů a zahrnutí tůně v údolní nivě. Odstranění stávajících břehových společenstev oslabuje různorodost stanovišť a zhoršuje upevnění břehů kvůli chybějícím kořenům březní vegetace. Neprůtočné tůně přispívají k heterogenitě stanovišť, protože jejich stojatá voda prostá ryb slouží jako životní prostředí obojživelníků, bezobratlých, pobřežní a podvodní vegetace.
55. Žalobce měl vzít výše uvedené okolnosti v potaz a v souladu s principem předběžné opatrnosti podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny (zákon nevyžaduje, aby byl škodlivý následek nepochybný, postačuje, že je pravděpodobný, vizte sousloví „k zásahům, které by mohly vést“) měl požádat orgán ochrany přírody o vydání souhlasného závazného stanoviska. Tuto povinnost nelze splnit žádostí o vydání souhlasu s nakládáním s vodami dle vodního zákona, byť by o ní rozhodoval městský úřad, který je současně orgánem ochrany přírody dle § 75 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny. Při výkonu pravomoci dle § 104 odst. 2 písm. c) vodního zákona vystupoval městský úřad jako vodoprávní úřad, nikoli jako orgán ochrany přírody. Toto členění není pouze formální, ale má praktické důsledky, neboť tentýž městský úřad vykonává rozdílné správní činnosti, při nichž chrání různé, a mnohdy protichůdné, veřejné zájmy. Městský úřad při vydání vodoprávního souhlasu s odstraněním naplavených sedimentů dle § 17 odst. 1 písm. a) vodního zákona chránil především povrchové a podzemní vody dle § 1 odst. 1 vodního zákona, nezabýval se udržením a obnovou přírodní rovnováhy v krajině, ochranou rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, a šetrným hospodařením s přírodními zdroji ve smyslu § 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ostatně, podmínka č. 4 vodoprávního souhlasu uvádí, že záměr je nutné před začátkem prací projednat s orgánem ochrany přírody. Žalobce proto nemohl důvodně předpokládat, že vodoprávní souhlas zahrnuje též souhlas orgánu ochrany přírody.
56. Není rozhodné, že územní plán připouští využití předmětných pozemků pro údržbu spojenou s MVE, včetně údržby vodního koryta a břehových porostů. Územní plán stanovuje závazné meze využití území, nenahrazuje posouzení konkrétního záměru správním orgánem. Připuštění záměru v územním plánu je prvotní podmínkou jeho uskutečnění, nikoli však podmínkou jedinou, neboť nezohledňuje zvláštnosti daného záměru. Shodná úvaha platí pro výkon správy vodního toku dle § 47 vodního zákona.

Žalobce byl povinen spravovat vodní tok Otavy na svých pozemcích, to ale neznamená, že mu svědčilo ničím nepodmíněné právo tak činit. Žalobcova povinnost dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny nebyla dotčena. Soud proto pro nadbytečnost důkaz územním plánem zamítl.

57. Činnost žalobce nebyla pouhou běžnou údržbou, neboť oslabila ekologicko-stabilizační funkci vodního toku a údolní nivy. Žalobce si přesto neobstaral souhlasné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, čímž naplnil první část skutkové podstaty přestupku dle § 88 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody a krajiny.
58. Nevydání souhlasného závazného stanoviska však samo o sobě neznamená, že předmětné jednání žalobce bylo také škodlivé (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2004, č. j. 6 A 144/2002-49). Správní orgán a žalovaný považovali žalobcovo jednání za škodlivé, protože snížilo ekologicko-stabilizační funkci vodního toku a údolní nivy, čímž zasáhlo do druhové různorodosti místních stanovišť, která napomáhá jejich odolnosti. Žalovaný vyjmenoval tyto škůdní příčiny: unifikace profilu dna těžbou, odstranění společenstev na březích odtokového kanálu, příkrost břehů a částečné zavezení tůň. Soud považuje toto doložení škodlivosti za dostatečné. Nevadí, že žalovaný popsal obvyklé dopady spojené s činnostmi obdobného druhu a neprokázal přesné dopady v místě Zátavského jezu, slepého ramena a tůň v údolní nivě. Z okolností případu nevyplývá, že by v předmětných oblastech panovaly zvláštní podmínky odůvodňující vznik jiných než typických následků zásahu do vodního toku a údolní nivy v důsledku těžby, úpravy břehů a návozu sedimentu. Snížení ekologicko-stabilizační funkce, jakožto základního rysu významného krajinného prvku dle § 3 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny, je škodlivé právě proto, že nepříznivě ovlivňuje schopnost dané oblasti vrátit se po narušení do přirozené rovnováhy. Žalovaný prokázal škodlivý vliv žalobcova jednání na významné krajinné prvky nad důvodnou pochybnost dle § 3 správního řádu.
59. Tento závěr nemůže být vyvrácen třemi fotkami slepého ramena řeky Otavy pořízenými před dubnem 2020 a krátce před podáním první žaloby. Žalobce byl uznán vinným za jednání, kterého se dopustil v dubnu roku 2020. Skutkový stav nelze zpochybnit fotkami dřívějšího data (skutek se ještě nestal), ani pozdějšího data (nevyvrací spáchání přestupku, nanejvýš může sloužit k prokázání krátkodobých následků činu). Z tohoto důvodu soud zamítl návrhy na provedení důkazů třemi fotkami dokumentující stav před provedením zásahu v dubnu 2020. Soud rovněž neprovedl důkaz pěti fotkami dokumentující stav k 10. 7. 2023, neboť ověřil, že jsou již obsahem správního spisu, kterým se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Pokud jde o žalobcovo holé tvrzení, že současný stav nepotvrzuje odstranění břehových společenstev a následné zvýšení pravděpodobnosti prvotního osídlení narušených stanovišť ruderálními nebo invazními druhy, je třeba zdůraznit, že žalobce v žalobě nijak neosvětlil, z jakých konkrétních a věcně relevantních skutečností uvedené závěry vyvodil. Dle náhledu soudu si naopak lze stěží představit, že s odstupem pouhých tří let od skutkových zjištění učiněných inspekci by již bylo možné hodnotit míru a rozsah (ne)stability nově vzniklých stanovišť a případný pokles dynamičnosti takovýchto nežádoucích změn. Skutečnost, že na břehu vyrostly nové keře a stromy nic nemění na tom, že žalobce břehové porosty odstranil. Nadto je třeba doplnit, že jednáním žalobce došlo rovněž k odtěžení organismů vázaných na odtěžený substrát a s tím spojené snížení samočistící schopnosti toku, ke zpříkření a obnažení břehů vedoucích k erozi a zahrnutí

tůně a jejímu zničení o jednu třetinu až čtvrtinu. Předmětné fotografie nijak nevyvrací předpoklad budoucího škodlivého vývoje, který ČIŽP připisovala jako důsledek zásahu provedeného žalobcem. Inspekce v rámci stanovení výše uložené pokuty k jednání žalobce konstatovala, že se jednalo o zásah s citelným dopadem na přírodu v dané lokalitě, avšak kromě zahrnutí tůně se jednalo o zásahy, jejichž následky se v důsledku přirozeného vývoje v průběhu času samovolně napraví. Nelze tudíž přisvědčit žalobci v tom, že by se budoucím vývojem, který se nijak od predikce ČIŽP neodchýlil, nezabývala v rámci stanovení výše uložené sankce. Pouze v tomto směru lze budoucí vývoj v lokalitě hodnotit, nelze však z výše uvedených skutečností učinit závěr o tom, že žalobce svým jednáním nenaplnil skutkové podstaty přestupků (k tomu viz vypořádání šestého žalobního bodu). Lze tak uzavřít, že stav, který popisuje žalobce, se nijak nerozchází se závěrem, který vyslovila ČIŽP ve svém rozhodnutí.

60. Soud pro úplnost dodává, že žalovaný slepě nepřejal tvrzení ČIŽP. Zahrnutí kořenových náběhů stromů rostoucích na břehu vyplývá z fotografií pořízených dne 4. 6. 2020 č. P1130848, P1130849 a P1130850. Jak ostatně správně podotkl žalovaný, jestliže byly v době uvedených šetření břehy vysvahovány v poměru 1 : 1 a menším, pak se jejich sklon nemohl do doby vydání napadeného rozhodnutí samovolně změnit, jak tvrdí žalobce. Žalobce byl navíc pokutován za nedovolený zásah ke dni spáchání přestupku, nikoliv k datu pozdějšímu. Sama inspekce již ve svém rozhodnutí konstatovala, že následky protiprávního jednání žalobce se v důsledku přirozeného vývoje v průběhu času samovolně napraví.
61. Soud se neztotožnil ani s tím, že by se správní orgány omezily pouze na obecná konstatování a fráze bez jakékoliv konkretizace a rezignovaly na svou povinnost zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Žalobce neměl k těžbě, úpravě břehu a zavážení tůně závazné stanovisko orgánu ochrany přírody, ačkoli šlo o zásah do významných krajinných prvků dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Tento zásah byl škodlivý, protože narušil ekologicko-stabilizační úlohu vodního toku a údolní nivy. Soud proto ani druhé žalobní námitky nevyhověl.
62. Pod třetím žalobním bodem žalobce namítl, že se žalovaný nezabýval tím, zda žalobce naplnil podmínky pro zánik odpovědnosti za přestupek dle § 23 odst. 1 a § 21 odst. 1 PřesZ, jestliže činnosti provedené v dubnu 2020 předem oznámil a získal vodoprávní souhlas.
63. Ustanovení § 21 odst. 1 PřesZ upravuje liberační důvod spočívající ve vynaložení veškerého rozumného úsilí směřujícího k zabránění přestupku. Liberace slouží ke zmírnění následků objektivní odpovědnosti podnikající fyzické osoby. Žalovaný při vypořádání první a třetí námitky vysvětlil, proč považoval obstarání vodoprávního souhlasu a sdělení adresované městskému úřadu za nedostatečné. Dle žalovaného vyloučila podmínka č. 4 vodoprávního souhlasu žalobcovo legitimní očekávání, že souhlas obsahoval též závazné stanovisko orgánu ochrany přírody dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalovaný vyhodnotil jako nedostatečné též sdělení adresované městskému úřadu, protože se týkalo pouze odtěžení sedimentů v množství přibližně 50 m³ a žalobce neoznámil zásahy do břehů, ani částečné zahrnutí tůně. Žalovaný též poukázal na to, že vodoprávní souhlas požadoval, aby vytěžené sedimenty byly uloženy mimo stanovené záplavové území.
64. Žalobce se nemohl zprostit své odpovědnosti, neboť nezajistil závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a zamýšlený záměr neúplně oznámil městskému úřadu. Třetí žalobní námitka proto není důvodná.

65. V rámci čtvrtého žalobního bodu žalobce namítl, že žalovaný postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy dle § 3 správního řádu, neboť neprokázal, že to byl právě žalobce, kdo zasáhl do biotopu velevrubu malířského. Žalobce měl za to, že ČIŽP nemohla dne 4. 6. 2020, tj. více než měsíc po vytěžení sedimentů, nalézt rozkládající se těla pěti velevrubů malířských. Velevrubové by za tento čas byli již rozloženi, nebo požití jinými živočichy. To potvrzuje žalobcovu domněnku, že třetí osoba nastražila schránky mlžů do sedimentu. Žalobce proto nenaplnil ani skutkovou podstatu přestupku dle § 88 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny.
66. Předmět tohoto žalobního bodu spočívá ve stanovení hranice pro unesení důkazního břemena v přestupkovém řízení. Důvodností pochybností při prokazování skutkového stavu dle § 3 správního řádu se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, bod 28: *„Dlužno dodat, že tvrdí-li obviněný určité skutečnosti, které jsou podle obecných zkušenostních pravidel krajně nepravděpodobné, nenabízí k nim žádný rozumný důkaz a ani správní orgán takový důkaz není s to opatřit, lze dospět na základě toho, jak se věci obvykle dějí, k závěru o nevěrohodnosti takových tvrzení.“*
67. Žalobce uvedl, že ČIŽP nemohla při kontrole dne 4. 6. 2020 nalézt rozkládající se těla velevrubů, protože po více než měsíci od navážky by velevrubové byli požřeni místní faunou nebo rozloženi. Žalobce byl proto přesvědčen, že velevrubu do sedimentu umístila třetí osoba s cílem žalobce poškodit.
68. Z listin, které jsou součástí správního spisu, je patrné, že žalobcovy vztahy s některými jeho sousedy nejsou přátelské. To však samo o sobě neznamená, že některý z nich nastražil schránky mrtvých velevrubů do sedimentu s cílem prohloubit žalobcovu odpovědnost za přestupek. Jak uvedl žalovaný na straně 12 napadeného rozhodnutí: lastury byly v době nálezů uvnitř sedimentu a jen částečně vyčnívaly na povrch; nic nevypovídalo o tom, že by někdo do místa nálezů zasáhl; ČIŽP při kontrole nalezla různé druhy lastur. Je krajně nepravděpodobné, že třetí osoba záměrně hledala a nalezla místo výskytu velevrubu malířského, kterého následně vylovila a umístila do sedimentu tak, aby jej nalezla kontrola, o jejímž provedení nemohla dopředu vědět. A to vše měla třetí osoba učinit beze stopy. Žalobcovo nepodložené tvrzení ohledně délky rozkladu těla velevrubu malířského nebo jeho požití ostatními živočichy nezakládá důvodnou pochybnost ohledně osoby pachatele přestupku.
69. Žalovaný prokázal zásah žalobce do biotopu velevrubu malířského fotografiemi usmrčených mlžů, kteří byli nalezeni v navážce vytěženého říčního sedimentu, čímž unesl své důkazní břemeno ohledně naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 88 odst. 1 písm. e) zákon a o ochraně přírody a krajiny.
70. V pátém žalobním bodě žalobce tvrdil, že žalovaný neprokázal společenskou škodlivost protiprávního jednání a závěry žalovaného zůstaly pouze v rovině tvrzení. Rozsah 280 m³ navezeného sedimentu je podle žalobce sporný, protože jej žalovaný nedovodil přesvědčivým způsobem. Naproti tomu v jiné části lokality provedla ČIŽP detailní sondování hloubky pomocí měřících pomůcek. Žalovaný hodnotil následky činnosti žalobce jen podle míry jejich pravděpodobnosti a v rozporu se zásadou *in dubio pro reo*.
71. Společenská škodlivost protiprávního jednání vymezeného ve skutkové podstatě přestupku se předpokládá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45), nepanují-li o ní pochybnosti, které by bylo zapotřebí vyvrátit. Cílem žalobce byla

náprava vymletých břehů. V předmětném území se však nachází další prvky hodné ochrany (říční koryto, údolní niva, březní flóra), které nelze bez dalšího upozadit ve prospěch žalobcova zájmu. Žalovaný prokázal (viz vypořádání druhého žalobního bodu), že žalobce provedl škodlivý zásah do vodního toku a údolní nivy bez souhlasného závazného stanoviska orgánu ochrany přírody. Nešlo o administrativní nedostatek postrádající skutečný vliv na zákonem chráněnou hodnotu (objekt přestupku), ale o činnost nepříznivě ovlivňující ekologicko-stabilizační funkci vodního toku a údolní nivy. Žalobce opravou vymletých břehů zasáhl do fungování významných krajinných prvků. Z tohoto důvodu bylo jeho jednání společensky škodlivé.

72. Soud následně zkoumal, jakým způsobem žalovaný změřil objem navážky v tůni. Tato okolnost nemá vliv na odpovědnost žalobce za přestupek, ale hraje roli při určování výše pokuty.
73. Dle § 3 správního řádu nesmí o skutkovém stavu panovat důvodné pochybnosti. Ze záznamu o úkonech předcházejících kontrole ze dne 18. 6. 2020, č. j. ČIŽP/42/2020/2884, vyplývá, že ČIŽP určila plochu zanesené tůně (250 m², po provedení snímkování dronem upravena na 280 m²) porovnáním místního zjištění s přiloženou ortofotomapou. Inspekce konkrétně použila funkci „měření ploch“ aplikace Geoprohlížeč. ČIŽP zjistila mocnost uloženého materiálu pomocí svinovacího metru (1,4 m). S ohledem na možnou nepřesnost stanovení hloubky materiálu na ploše 280 m² pomocí měření v jednom bodě vycházel žalovaný z hloubky 1 m dle tvrzení žalobce poskytnutého při kontrole na místě dne 22. 6. 2020. Žalovaný postupoval v souladu se zásadou „v pochybnostech ve prospěch obviněného“, neboť použil hloubku návozu, která byla pro žalobce příznivější a kterou žalobce sám tvrdil.
74. Kdyby žalovaný použil půdní sondy k měření hloubky (vzorkování zatloukáním) v různých místech tůně, dospěl by k přesnějším výsledkům. Z kontrolních zjištění však nevyplývá, že tůně měla zvrásněné dno, které by podstatným způsobem ovlivňovalo hloubku naveného materiálu. Žalovaný proto nepochybil, když objem návozu vypočítal jako součin plochy (280 m²) a výšky (1 m).
75. V šestém žalobním bodě žalobce poukazoval na to, že žalovaný při ukládání pokuty nehodnotil spolupráci žalobce s ČIŽP jako polehčující okolnost a nezohlednil opatření vodoprávního souhlasu. Žalovaný kladl žalobci chybně k tíži, že vystupoval jako podnikatel a měl o svých povinnostech vědět na základě souhrnného závazného stanoviska městského úřadu ze dne 26. 8. 2015, č. j. MUPI/2015/28699. Výše pokuty neodpovídá okolnostem případu a navíc se vymyká dosavadní praxi žalovaného a ČIŽP, neboť z informací poskytnutých ČIŽP na žádost žalobce ze dne 26. 4. 2021 plyne, že pokuty v letech 2015-2020 za přestupky dle § 88 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny činily zhruba 20 000 Kč a za přestupky dle § 88 odst. 1 písm. i) téhož zákona zhruba 30 000 Kč. Žalovaný nenapravil vady, které byly ze strany Nejvyššího správního soudu ve zrušujícím rozsudku žalovanému vytčeny, neboť žalovaný pouze vybral pro uloženou výši pokuty vyhovující a odůvodňující vzorek.
76. Předmětem tohoto žalobního bodu je posouzení, zda žalovaný při uložení pokuty správně zohlednil všechny rozhodné okolnosti případu a napravil vady, které mu byly vytčeny ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu.
77. Žalobce obdržel vodoprávní souhlas s odstraněním 50 m³ sedimentu ze střední části koryta vodního toku řeky Otavy pod Zátavským jezem a dle bodu 5 souhlasu měl vytěžené sedimenty uložit mimo stanovené záplavové území, na místě předem odsouhlaseném

městským úřadem. Žalovaný zjistil, že žalobce vytěžil více než 50 m³ a vytěžený sediment neuložil mimo záplavové území, ale použil jej při úpravě břehu koryta a na zavezení tůně. Opatření vodoprávního souhlasu není polehčující okolností dle § 39 PřesZ, protože žalobce se tímto rozhodnutím neřídil, tj. udělení souhlasu nesnížilo závažnost žalobcova protiprávního jednání.

78. Žalobce nespáchal přestupky jako fyzická osoba, ale jako podnikající fyzická osoba v přímé souvislosti se svým podnikáním v podobě provozu MVE. Žalovaný po žalobci oprávněně požadoval vyšší míru odbornosti a znalosti právních předpisů v oblasti vodního hospodářství. Žalobce měl dle § 17 odst. 2 zákon č. 17/1992 Sb. při své činnosti šetřit nejen dobré odtokové poměry vodního toku, ale také ostatní zákonem chráněné zájmy, např. různorodost stanovišť nacházejících se ve významných krajinných prvcích. Za tímto účelem si měl žalobce opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, což neučinil. Péče žalobce neodpovídala jeho odbornosti. Šlo o přítěžující okolnost.
79. Odbornost nebyla jediným důvodem, na jehož základě měl žalobce vědět o povinnosti dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalobce již v minulosti (rok 2015) žádal městský úřad o souhrnné závazné stanovisko k odtěžení šterkových sedimentů z koryta řeky Otavy, napřímení pravobřežní linie odpadního kanálu a zarovnání terénních nerovností na parcelách č. XB a XC v k. ú. X. Městský úřad vydal dne 26. 8. 2015, sdělení č. j. MUPI/2015/28699, kterým žalobce obeznámil s tím (bod 4), že bude potřebovat závazné stanovisko orgánu ochrany přírody k zásahu do významného krajinného prvku. V nyní posuzované věci šlo o shodné skutkové okolnosti a totožnou právní úpravu. Žalobce neměl rozumný důvod se domnívat, že závazné stanovisko nepotřebuje. Žalobce nebyl v dobré víře, tj. v ospravedlnitelném omylu ohledně svých zákonných povinností.
80. Žalobce dále namítl, že výše pokuty neodpovídala zjištěným skutečnostem a dosavadní praxi správního orgánu. Soud předesílá, že ukládání správního trestu náleží do správního uvážení žalovaného a „[p]odrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, bod 23). Soudu proto přísluší posoudit, zda „správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky“ (tamtéž, bod 26).
81. Žalovaný na stranách 9 až 11 napadeného rozhodnutí doplnil úvahu správního orgánu o následky žalobcova protiprávního jednání a ve zbytku potvrdil způsob stanovení výše pokuty na stranách 9 a 10 prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný uložil pokutu ve výši 150 000 Kč na základě následujících skutečností: zásahem dotčené území spadá do nadregionálního biokoridoru NBK 114 a lokálního biocentra LBC 244; množství odtěženého sedimentu bylo místně významné; břeh byl zasažen v délce 150 m; změna morfologie břehu vedla k nežádoucí erozi; unifikace profilu dna způsobila snížení nabídky stanovišť; částečným zavážením tůně došlo ke zničení části stanovišť živočichů vázaných na neprůtočné tůně; následky žalobcovy činnosti se v průběhu času přirozeně napraví (vyjma zahrnutí tůně); další tůně v okolí mohou převzít úlohu zahrnuté tůně; žalobce je vodohospodář, který byl městským úřadem upozorněn na zvláštní ochranný režim lokality; žalobce využíval vodní tok k výdělečné činnosti, aniž současně šetřil ostatní zájmy ochrany

přírody; žalobce souběžně spáchal dva přestupky; žalobce nevěděl a vědět nemohl o výskytu velevruba malířského, nezničil jeho biotop a usmrtil malý počet jedinců.

82. Tato úvaha je v souladu se zákonnými požadavky § 37 písm. a), c) a g) přestupkového zákona. Žalovaný při ukládání sankce zohlednil, že zásah směřoval vůči významným krajinným prvkům (vodní tok, údolní niva), které jsou součástí územního systému ekologické stability. Zásah měl nezanedbatelný rozsah a ovlivnil různorodost stanovišť v předmětné lokalitě. Žalobce podnikal ve vodním hospodářství, přesto si neobstaral souhlasné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody k zásahu do významného krajinného prvku. Žalobce sice souběžně spáchal dva přestupky, ale žalovaný vzal v potaz, že žalobce nevěděl a nemohl vědět o výskytu velevruba, nezničil jeho biotop a usmrtil pouze několik jedinců. Z tohoto důvodu žalovaný promítl souběh přestupků do výše pokuty pouze okrajově. Polehčující okolnosti spočívaly v tom, že v okolí zůstaly další obdobné lokality způsobilé plnit funkci tůň a ostatní následky budou samovolně napraveny v budoucnu. Žalovaný na základě výše uvedeného uložil sankci v dolní části zákonné sazby 1 000 000 Kč dle § 88 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně přírody a krajiny.
83. Žalobce má pravdu v tom, že správní orgán a žalovaný výslovně nehodnotili žalobcovu součinnost při vyšetřování přestupků jako polehčující okolnost dle § 39 písm. d) PřesZ. Jedná se však o zanedbatelné pochybení, které nepůsobí nezákonnost napadeného rozhodnutí ve smyslu § 78 odst. 1 soudního řádu správního. Přestupky žalobce nebyly skutkově složité a ČIŽP při jejich objasňování vycházela zejména z vlastních kontrolních zjištění. Žalobcova součinnost spočívala předně v podání vyjádření při úkonech ČIŽP a nepřispěla významnou měrou k objasnění přestupku. Ze stanoviska ČIŽP k odvolání ze dne 13. 5. 2021, č. j. ČIŽP/42/2021/1785, vyplývá totožný závěr. I kdyby se žalovaný výslovně zabýval součinností žalobce, žalobcovo právní postavení by se nezměnilo.
84. Soud hodnotí úvahu žalovaného při ukládání pokuty jako úplnou, ucelenou a rozumnou. Žalovaný se vypořádal se všemi rozhodnými okolnostmi, přičemž neopomenul ani okolnosti polehčující. Žalovaný postupoval po právu.
85. Žalobce požádal ČIŽP dne 26. 4. 2021 o poskytnutí informace o počtu a průměrné výši pokut uložených ČIŽP v letech 2015-2020 za přestupky podle § 88 odst. 1 písm. e) a i) zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalobce specifikoval, že se informace mají vztahovat k zásahu do vodního toku a do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů žijících v korytě vodního toku. ČIŽP žádosti vyhověla podáním ze dne 5. 5. 2021, č. j. ČIŽP/OOPLC/2021/1235, v němž k oběma přestupkům uvedla rok, počet pokut a průměrnou výši pokut za daný rok. Soud uvedené podání ČIŽP provedl k důkazu. Z tabulek ČIŽP plyne, že pro přestupek dle § 88 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny v letech 2015-2020 dosahovala průměrná výše pokut částky 20 300 Kč a pro přestupek dle § 88 odst. 1 písm. i) citovaného zákona částky 30 071 Kč.
86. Žalobcem předložené údaje pouze obecně dokládají, že pokuta uložená napadeným rozhodnutím několikanásobně převýšila součet průměrů pokut v období let 2015 až 2020 za oba přestupky. Číselné hodnoty se sice týkají přestupků spáchaných na vodních tocích, ale neuvádí konkrétní skutkové okolnosti daných případů ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu. Z tohoto důvodu nelze posoudit, zda pokuta ve výši 150 000 Kč představuje svévolný odklon od praxe, dle které jsou za srovnatelně závažné přestupky uloženy podstatně nižší pokuty, nebo je důsledkem odlišných okolností tohoto případu. V intencích zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu se soud zabýval tím, zda výše uložené pokuty odpovídala

ustálené rozhodovací praxi správního orgánu, resp. tím, zda žalovaný zohlednil dosavadní praxi při ukládání výše pokut ve skutečně srovnatelných případech, jak tomu byl Nejvyšším správním soudem závázán.

87. Žalovaný na základě právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem doplnil spis o rozhodnutí inspekce č. j. ČIŽP/42/OOP/SR01/1407810.005/16/CMV ze dne 1. 3. 2016 (pokuta ve výši 100 000 Kč), rozhodnutí inspekce č. j. ČIŽP/42/OOP/SR01/1407043.008/ 15/CIB ze dne 21. 4. 2015 (pokuta ve výši 450 000 Kč), rozhodnutí inspekce č. j. ČIŽP/42/2021/600 ze dne 17. 2. 2021 (pokuta ve výši 75 000 Kč), rozhodnutí inspekce č. j. ČIŽP/42/2019/4363 ze dne 24. 6. 2019 (pokuta ve výši 100 000 Kč), rozhodnutí inspekce č. j. ČIŽP/42/2017/3011 ze dne 29. 11. 2017 (pokuta ve výši 105 000 Kč, resp. v důsledku podaného odvolání 100 000 Kč). Dále doplnil spis i o rozhodnutí, která se týkala obdobných přestupků spáchaných později, než spáchal přestupek žalobce. Za tyto přestupky uložila inspekce pokuty v podobné výši. Jedná se o rozhodnutí inspekce č. j. ČIŽP/42/2022/4570 ze dne 29. 8. 2022 (pokuta ve výši 70 000 Kč), rozhodnutí inspekce č. j. ČIŽP/42/2023/1841 ze dne 14. 4. 2023 (pokuta ve výši 100 000 Kč) a příkaz inspekce č. j. ČIŽP/42/2023/1700 ze dne 14. 4. 2023 (pokuta ve výši 80 000 Kč).
88. Z napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že žalovaný si od ČIŽP vyžádal rozhodnutí za podobné přestupky obdobného rozsahu za posledních osm let. Není tak pravdou, že by žalovaný učinil na inspekci dotaz, aby poskytla rozhodnutí, ve kterých uložila podobné výše pokut. Žalovaný na stranách 9 až 11 napadeného rozhodnutí jednotlivá výše uvedená rozhodnutí inspekce podrobně rozebral. U rozhodnutí, v nichž byla přestupci udělena pokuta nižší než žalobci, žalovaný zdůvodnil, v čem se skutkové okolnosti rozhodnutí liší, resp. z jakého důvodu byla udělena pokuta nižší.
89. Soud uzavírá, že žalovaný uložil pokutu po uceleném, úplném a rozumném zohlednění všech rozhodných okolností, pročez nevybočil ze zákonných mezí stanovených § 37 PřesZ pro správní trestání. Žalovaný dostatečným způsobem osvětlil, proč přistoupil k uložení takovéto výše pokuty. Přezkoumatelným způsobem popsal na stranách 9 až 11 napadeného rozhodnutí dosavadní praxi při ukládání výše pokut ve skutečně srovnatelných případech a jejich srovnatelnost podrobně vyložil. Šestá námitka proto není důvodná.
90. Žalobce navrhl soudu, aby od uložení pokuty upustil dle § 78 odst. 2 s. ř. s. Tento výjimečný postup je možný pouze pokud soud sezná, že žalovaný uložil správní trest ve zjevně nepřiměřené výši. „*Smyslem a účelem moderace není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce*“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, bod 25). Soud v rámci posouzení druhého žalobního bodu ověřil, že protiprávní jednání žalobce nemělo pouze administrativní ráz v podobě chybějícího závazného stanoviska, ale skutečně zasáhlo do zákonem chráněných hodnot. Z porovnání závažnosti zjištěných okolností s výslednou výší pokuty nevyplývá, že žalovaný přiřadil jednotlivým skutkovým okolnostem zjevně neodpovídající váhu. Pokuta ve výši 150 000 Kč je sice citelná, ale pohybuje se v prvních 15 % zákonné sazby 1 000 000 Kč dle § 88 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalovaný neuložil pokutu ve výši, která by na první pohled odporovala spravedlnosti sankce, a která by tak byl zjevně nepřiměřená. Soud proto od jejího uložení neupustil.

91. Soud zamítl návrh žalobce na doplnění dokazování sdělením ČIŽP ze dne 3. 10. 2024 č.j. ČIŽP/42/2024/4793, spis ZN/ČIŽP/42/1963/2024, včetně příloh, neboť tyto důkazy shledal pro věc nadbytečnými. Skutečnost, že jiný subjekt (Povodí Vltavy, s. p.) nepotřeboval ke svému záměru závazné stanovisko orgánu ochrany přírody, nemůže nic změnit na výše popsaných skutkových zjištěních, které byly předmětem posouzení žalobcovy přestupkové odpovědnosti. Nadto je nutno podotknout, že záměr byl Povodím Vltavy, s.p. realizován ve zcela jiném období, než došlo k jednání žalobce. S odstupem tří let se tak mohl změnit stav vodního koryta, přičemž plocha, na které měl záměr Povodím Vltavy, s.p. probíhat, sama o sobě nedokládá, že tento záměr byl totožný se způsobem, jakým do vodního toku zasáhl žalobce.
92. Pokud žalobce teprve v podání ze dne 8. 10. 2024 namítl, že celou plochu břehu odtokového kanálu pokrýval porost invazní rostliny netýkavky žláznaté, která byla na posuzované části 150 metrů zásahem žalobce odstraněna, jedná se o tvrzení, které žalobce uplatnil opožděně po uplynutí lhůty k podání žaloby podle § 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 věta třetí s.ř.s. Soud se proto tímto tvrzením nemohl zabývat.

VIII. Závěr a náklady řízení

93. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. prvním výrokem rozsudku zamítl. Druhý výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a procesně úspěšnému žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. října 2024

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu